

Työ- ja elinkeinoministeriö
Lausuntopalvelu.fi

15.7.2022

Aihe: Itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavien toimenpiteiden selvittäminen
Diaarinro: VN/16546/2022
Lausuja: Suomen Tuulivoimayhdistys ry, toimitusjohtaja Anni Mikkonen

Suomen Tuulivoimayhdistys ry (STY) kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavien toimenpiteiden selvittämiseksi.

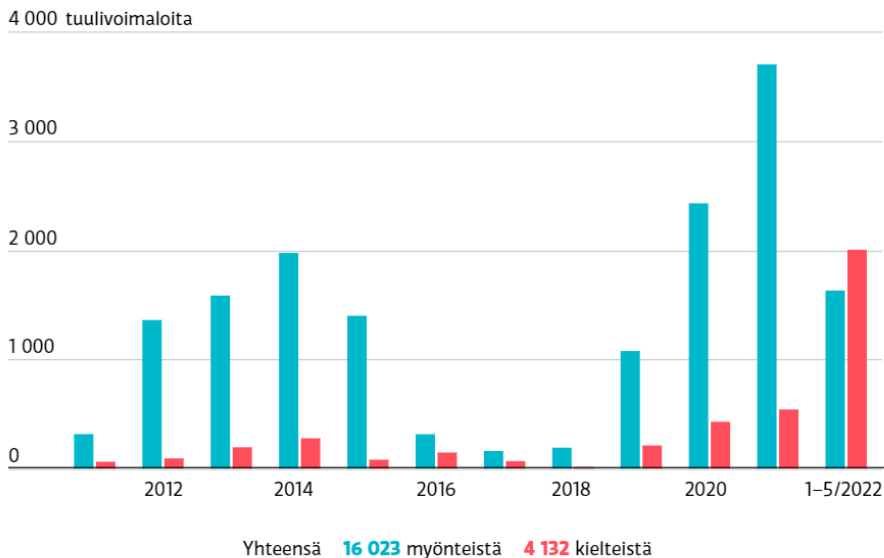
1. Mitkä ovat merkittävimmät muutokset toimintaympäristössäsi sodan alkamisen jälkeen? (mikäli mahdollista perustele esim. tilastotiedoin ja tutkimusten valossa)

Tuoreet selvitykset kasvihuonekaasujen vähennystarpeesta osoittavat, että Suomen on tehtävä johdonmukaisia toimia tukeakseen uusia energiasektorin investointeja. Hiilineutraali, omavarainen energiantuotanto edellyttää kasvavaa tuulivoimatuotantoa. Kotimaisen, puhtaan energiantuotannon tarve on kasvanut entisestään kevään 2022 aikana Suomen pyrkiessä eroon Venäjän energiariippuvuudesta. Suomen ilmastotavoitteiden saavuttaminen ja energiariippuvuuden vähentäminen vaativat merkittävät määrät tuulivoimaa.

Samaan aikaan, kun tuulivoiman lisärakentamisen tarve on kasvanut, on yhä useampi tuulivoimahanke saanut puolustusvoimilta kielteisen lausunnon. (kuva seuraavalla sivulla). Kielteiset lausunnot koskevat etenkin Itä-Suomea, mutta sodan syttymisen jälkeen kielteisiä lausuntoja on saatu entistä useammin myös Länsi-Suomeen.

Lausunnot tuulivoimaloista

Puolustusvoimien antamat tuulivoimalausunnot 2011–31.5.2022



Lähde: Pääesikunta, Puolustusvoimat

Kuvan lähde: <https://yle.fi/uutiset/3-12486947>

2. Mistä löytyvät itäisen Suomen uudet elinvoiman lähteet?

Suomen Tuulivoimayhdistys pitää äärimmäisen tärkeänä, että Suomessa selvitetään tekniset ratkaisut, joiden avulla tuulivoimaa voidaan sijoittaa nykyistä enemmän myös Itä-Suomeen. Myös Raahen tutkakompensaatoratkaisun kaltaisen ratkaisun toteuttamismahdollisuuksia ja kustannuksia tulisi selvittää Itä-Suomessa. Etelä-Karjalan maakuntaliiton tuore selvitys potentiaalisista tuulivoima-alueista toimisi hyvänä lähtökohtana sen selvittämiseen, miten tutkajärjestelmää pitäisi muokata, jotta selvityksessä tunnistetuille hyville tuulivoima-alueille voisi rakentaa tuulivoimaa. Toinen mahdollinen tutkakompensaatioalue löytyisi jo nyt Itä-Lapista, jossa on useita tuulivoimahankkeita vireillä. Tuulivoiman rakentaminen Itä-Suomeen tasaisi tuulisähkön tuotantovaihteluita, vähentäisi verkkoinfran rakentamistarvetta sekä toisi Itä-Suomen kunnille merkittävästi lisää elinvoimaa kiinteistöverotuloina ja työllisyysvaikutuksina.

Tuulivoimahankkeiden hyödyt ovat valtakunnallisia ja globaaleja, mutta haitat hyvin paikallisia. Tästä syystä kunnan, jonka alueella tuulivoimalat sijaitsevat, pitää saada voimaloista täysi verohyöty. Julkisuudessa on näkynyt muutaman Itä-Suomen kunnan ulostuloja voimalaitoksen kiinteistöverojen kompensoimiseksi Itä-Suomen kunnille. Kiinteistöverohyöty tulee jatkossakin

pitää täysimääräisesti kunnassa, jonka alueelle tuulivoima on rakennettu, sillä kiinteistöverotulo on kunnille merkittävin kannustin kaavoittaa tuulivoimaa alueelleen ja samalla auttaa Suomea saavuttamaan ilmasto- ja energiaomavaraisuustavoitteensa. Kiinteistöverojen kompensoinnin sijaan tulee etsiä edellä mainittuja ratkaisuja ja tehdä sellaiset poliittiset päätökset, joiden avulla myös Itä-Suomen kunnilla on mahdollisuus kaavoittaa alueilleen tuulivoimala-alueita.

3. Esittele kolme vaikuttavinta ratkaisua perusteluineen itäisen Suomen elinvoiman lisäämiseksi

1. Tuulivoiman ja puolustusvoimien aluevalvonnan haasteiden ratkaiseminen siten, että myös Itä-Suomen kunnat voivat kaavoittaa tuulivoimaa alueelleen.
2. Myös aurinkosähköntuotanto on käynnistymässä merkittävässä mittakaavassa Suomessa. Fingridin tuoreiden tilastojen mukaan heiltä on kysytty aurinkosähköliittynöille paikkoja jo yli 20 000 MW:n edestä. Itä-Suomen kuntien tulisivat aktiivisesti olla yhteydessä aurinkosähköntuottajayrityksiin sen selvittämiseksi, löytyisikö myös Itä-Suomesta aurinkosähkön tuotannolle hyviä alueita.
3. Laajat uusiutuvan energian investoinnit tulevat vaatimaan kantaverkon merkittävää vahvistamista Itä-Suomessa tulevan vuosikymmenen aikana. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa esim. uutta pohjois-eteläsuuntaista 400 kV voimajohtoa Itä-Suomeen.

Kunnioittaen,

Anni Mikkonen, toimitusjohtaja, Suomen tuulivoimayhdistys ry, puh. 040 771 6114